



Bydgoszcz, 15 października 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.III.9421.4.27.2018.ArK

**Pan  
Piotr Grudziński  
Dyrektor  
Miejskiego Ośrodka  
Pomocy Społecznej  
we Włocławku**

Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosownie do art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej oraz § 17 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. nr 61 poz. 543 z późn. zm.), przekazuje niniejsze zalecenia pokontrolne.

W dniach: 5, 6, 9, 11, 12, 13 lipca 2018 r. - inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, działający na podstawie upoważnień Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przeprowadzili kontrolę problemową w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie we Włocławku - zwanym dalej MOPR.

Tematyka kontroli dotyczyła:

Organizacji dożywiania dzieci i młodzieży szkolnej w Szkole Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego nr 23 we Włocławku przy ul. Wyspiańskiego 3 - zwanej dalej Szkołą nr 23 w związku ze złożoną skargą z dnia 8 maja 2018 r.

Kontrolą objęto okres 1.01.2017 – 30.06.2018 r.

Celem kontroli było przedstawienie stanu faktycznego w obszarze objętym tematyką kontroli, w tym ustalenie ewentualnych uchybień i nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków. Szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli.

Przedmiotowy protokół w dniu 18 września 2018 r. został podpisany przez Kierownika jednostki podlegającej kontroli.

W okresie kontrolowanym, MOPR działał na podstawie Statutu nadanego uchwałą nr X/69/2015 Rady Miasta Włocławek z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie we Włocławku, zmienionego uchwałą Rady Miasta Włocławek nr XVII/30/2016 z dnia 21 marca 2016 r. i uchwałą nr XXVII/157/2016 z dnia

28 grudnia 2016 r. oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego w dniu 30 września 2016 r. przez Prezydenta zarządzeniem nr 22/2016. Ww. Regulamin został zmieniony zarządzeniem nr 04/2018 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku, obowiązującym z dniem podpisania.

W dniu 13 kwietnia 2017 r. Gmina Miasto Włocławek, zawarła z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim, umowę nr 4/2017 w sprawie wsparcia finansowego gminy w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w roku 2017. Na wniosek Prezydenta Miasta Włocławek, Wojewoda Kujawsko-Pomorski przyznał dotację celową w wysokości 4.091.966 zł, w tym: na pomoc w formie posiłku 1.870.325 zł, pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności 2.221.641 zł, natomiast udział środków własnych gminy na realizację tego zadania określony został w wysokości 1.753.700 zł, co stanowi 30% kosztów realizacji zadania.

W 2018 r. zawarcie umowy nr 4/2018 w sprawie wsparcia finansowego gminy w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w roku 2018 pomiędzy Gminą Miasto Włocławek a Wojewodą Kujawsko-Pomorskim nastąpiło w dniu 30 marca. Zgodnie z warunkami umowy Wojewoda przyznał gminie dotację celową w wysokości 3.330.000 zł, - stan na 30.06.2018 r., w tym na pomoc w formie posiłku-1.689.309 zł, pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności- 1.640.691 zł, natomiast udział środków własnych gminy na realizację tego zadania określony został w wysokości 2.220.000 zł, co stanowi 40% kosztów realizacji zadania.

MOPR w 2017 r. pomocą w formie posiłków objął ogółem 3330 osób, w tym: 479 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 1600 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz 1329 osób, którym przyznano pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Pomoc dla 3.312 osób przyznana była w formie pełnego obiadu (540.361 posiłków) oraz dla 58 osób w formie jednego dania gorącego (5.687 posiłków). Zasiłek celowy został przyznany decyzjami 4.351 osobom na kwotę 3.173.773 zł (20.877 świadczeń). Kontrolujący ustalili, iż MOPR nie realizował pomocy w formie świadczenia rzeczowego.

W pierwszym półroczu 2018 r. MOPR pomocą w formie posiłków objął ogółem 2541 osób, w tym: 355 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 1304 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz 973 osoby, którym przyznano pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Pomoc dla 2512 osób przyznana była w formie pełnego obiadu (238.439 posiłków), w tym: dla 355 dzieci, 1.274 uczniów i 973 osób, którym przyznano pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Pomoc dla 48 uczniów

przyznana była w formie jednego dania gorącego (3.145 posiłków). We wskazanym okresie zasiłek celowy został przyznany decyzją 3128 osobom na kwotę 1.335.645 zł (7490 świadczeń).

Zespół inspektorów ustalił, iż w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży, w okresie kontrolowanym na terenie Gminy Miasto Włocławek nie obowiązywały sformalizowane uregulowania o których mowa w art. 110 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Celem realizacji Programu Rada Miasta Włocławek w dniu 27 stycznia 2014 r. przyjęła uchwałę nr XXXIX/4/2014 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 . do wysokości 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Jednocześnie Rada Miasta Włocławek w dniu 27 stycznia 2014 r. podjęła uchwałę nr XXXIX/3/2014 w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy Włocławek w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Wykonanie uchwały powierzono Prezydentowi Miasta Włocławek.

Ponadto Rada Miasta Włocławek w dniu 27 czerwca 2014 r. podjęła uchwałę nr XLIII/64/2014 w sprawie zasad zwrotu wydatków na pomoc w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

Rekrutacja dzieci i młodzieży do pomocy w formie posiłku w Szkole nr 23 w okresie kontrolowanym następowała wyłącznie na pisemny wniosek rodziców. Nie udzielano pomocy w formie posiłku dzieciom oraz uczniom w Szkole nr 23 na wniosek dyrektora szkoły, gdyż dyrektor nie składał do MOPR wniosku w tym zakresie. Dyrektor MOPR wyjaśnił, iż nie wszczynano z urzędu postępowań do rozpoznania potrzeb w zakresie dożywiania dzieci w szkole Nr 23, ponieważ nie zdarzyła się sytuacja wymagająca wszczęcia procedury z urzędu.

Analiza przedłożonej do kontroli dokumentacji wykazała, iż w okresie kontrolowanym zawarto porozumienia w sprawie wsparcia działalności szkół w zakresie dożywiania dzieci między MOPR a Szkołą Podstawową Nr 23. Porozumienia nie określały zasad postępowania i rozliczania w przypadku nieobecności dzieci w Szkole nr 23 oraz zasad i terminu wypowiedzenia porozumień.

MOPR zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi sporządził listę uczniów zakwalifikowanych do dożywiania i przekazywał bezpośrednio do Szkoły nr 23. W przypadku

wydania nowych decyzji przyznających posiłek w Szkole nr 23 listy dzieci na bieżąco były przekazywane do placówki oświatowej.

Analiza dokumentów księgowych potwierdziła dokonywanie płatności przez MOPR na konto Szkoły nr 23 za realizację Programu w badanym okresie zgodnie z zawartymi porozumieniami.

Zespół kontrolny ustalił, iż w okresach wolnych od nauki nie organizowano dożywiania, w formie gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w Szkole nr 23. W okresie wakacji letnich w 2017 r. 36 dzieciom i uczniom Szkoły nr 23, na pisemny wniosek rodziców, udzielono pomocy w formie pieniężnej na zakup żywności lub posiłku.

W okresie kontrolowanym w Szkole nr 23 r. MOPR nie prowadził działań monitorujących organizację i jakości żywienia.

Na podstawie analizy losowo wybranych 8 akt klientów, korzystających z pomocy w formie posiłku dla dzieci i młodzieży w Szkole nr 23 ustalono, iż wnioski na dożywianie dzieci w Szkole nr 23 rejestrowane były w dzienniku korespondencyjnym, stosowano wymagane druki kwestionariuszy wywiadów, przestrzegano terminu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, we wszystkich badanych przypadkach uprawniony pracownik MOPR zatwierdził plan pomocy, w celu ustalenia sytuacji osobistej, majątkowej i dochodowej stosowano dokumenty z katalogu określonego w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z przepisami w tym zakresie ustalano dochód uprawniający do świadczeń z pomocy, ustalając dochód rodziny stosowali się do art. 8 ustawy oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1058 – obowiązujące w okresie prowadzonej kontroli).

Ustalono, iż MOPR na wnioski złożone w miesiącu sierpniu 2017 r. przyznawał pomoc w formie posiłku na okres od 1 września 2017 r. do 31 stycznia 2018 r., co jest naruszeniem wynikającym z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1311 z późn. zm.).

W analizowanych decyzjach przyznających pomoc w formie posiłku, niezasadnie przywoływano w podstawach prawnych, uchwałę Rady Miasta Włocławek w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania, ponadto do wydanych decyzji zawartych w załączniku nr 2 do protokołu, oprócz jednej decyzji nie miały zastosowania uchwały Rady Miasta Włocławek nr XXXIX z dnia 27.01.2014 r. i nr XLIII/64/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. Ponadto decyzje nie zawierały uzasadnienia faktycznego i prawnego, spełniającego dyspozycje art. 107 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania

administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. z późn. zm.) – zwany dalej k.p.a.

Decyzje wydano w terminie określonym w art. 35 k.p.a., doręczono w sposób określony w przepisach k.p.a. Wszystkim badanym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, przywołując w podstawach prawnych art. 108 k.p.a.

Wydział Polityki Społecznej, prowadzący kontrolę ocenia działalność kontrolowanej Jednostki w zakresie objętym kontrolą **pozytywnie z uchybieniami**<sup>1</sup>.

Na podstawie § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli wskazuje się Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku jako osobę odpowiedzialną za powstanie uchybień oraz za podjęcie odpowiednich działań w celu ich usunięcia.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego z uwzględnieniem § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, przekazując powyższe uwagi i wnioski Wojewoda Kujawsko-Pomorski zaleca:

1. Rzetelne prowadzenie rozliczeń z tytułu posiłków wydawanych uczniom objętych Programem poprzez uszczegółowienie zapisów porozumień w sprawie wsparcia działalności szkół w zakresie dożywiania dzieci zawartych z placówkami oświatowymi - termin realizacji – na bieżąco;
2. Uwzględnienie w porozumieniach zawieranych z placówkami oświatowymi zasad i terminu wypowiedzenia porozumień – termin realizacji – na bieżąco;
3. Podjęcie skutecznych działań zmierzających do zapewnienia gorącego posiłku dzieciom i uczniom w okresie ferii i wakacji – termin realizacji na bieżąco;
4. Zorganizowanie systemu monitorowania organizacji i jakości żywienia w placówkach oświatowych – termin realizacji – niezwłocznie;
5. Wskazanie okoliczności w uzasadnieniu faktycznym i prawnym decyzji administracyjnych, którymi MOPR kierował się przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu świadczenia z zakresu Programu zgodnie z art. 107 §3 i §4 k.p.a. – termin realizacji na bieżąco.

---

<sup>1</sup> Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosuje 5 stopniową skalę oceny: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r.). Przez uchybienie – należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań. Przez nieprawidłowość – należy rozumieć działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne, a w przypadku kontroli wykonywania zadań – nieskuteczne, niewydajne lub nieoszczędne.

6. Wydawanie decyzji administracyjnych przyznających świadczenie z Programu zgodnie z zasadą wynikająca z art. 109 ust. 4 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2019 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) – termin realizacji na bieżąco.

W wyżej wymienionych kwestiach działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku wymaga podjęcia stosownych działań. Po zrealizowaniu powyższych zaleceń jednostka wykonywać będzie zadania w wymaganym wymiarze.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 - 7 ustawy o pomocy społecznej:

1. Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 126 cyt. wyżej ustawy, może wydać jednostce organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.
2. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.
5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

W przypadku braku realizacji zaleceń pokontrolnych zostanie wszczęte postępowanie administracyjne, zgodnie z art. 130 i 131 ustawy o pomocy społecznej.

**Wojewoda Kujawsko-Pomorski**